

ქალაქის რეპრეზენტაცია არჩილ ქიქოძის რომანში „სამხრეთული სპილო“

თუკი ამოვალთ იმ მოცემულობიდან, რომ ქალაქი არ არის მხოლოდ მატერია, და, მატერიის გარდა, მისი არსი მდგომარეობს იმ გავლენებში, რომელსაც იგი ახდენს ისტორიულ რეალობაზე, სოციალურ მოცემულობაზე, სახელმწიფოს კურსსა და ინდივიდთა ცხოვრებაზე, მაშინ შეიძლება, ლიტერატურული ნაწარმოებებიც ამ გავლენებთან მიმართებაში განვიხილოთ. თანამედროვე ქართველ პროზაიკოსთა შემოქმედებაში ქალაქი ცოცხალი ორგანიზმია: სახეს იცვლის, ვითარდება, გავლენას ახდენს, მისი ძალაუფლება ხან იზრდება, ხან სუსტდება. თანამედროვე ქართველი ავტორების შემოქმედებაში ხშირად ვხვდებით ურბანულ რომანებსა და მოთხრობებს - ნაწარმოებებს, რომელთა მხატვრული სივრცე - ქალაქი - უბრალოდ ფონი კი არ არის, არამედ, ფაქტობრივად, მთავარ პერსონაჟად გვივლინება.

არჩილ ქიქოძის რომანის „სამხრეთული სპილო“ სტრუქტურა მთლიანად დაშენებულია თბილისის რეალურ სტრუქტურაზე, სიუჟეტი აგებულია გეოგრაფიული არეალის ცვლილების მიხედვით, გმირის რეაქციის კონკრეტულ ტოპონიმებთან არის დაკავშირებული. ქალაქის ხატი ასეთი დომინანტური არც ერთ სხვა თანამედროვე რომანში არ არის. „სამხრეთულ სპილოში“ ქალაქის თემატიკა სპონტანურად კი არ იჭრება, არამედ ქალაქის როლი გადაწყვეტილია რომანის მთელი კომპოზიციის აგებაში. რომანი წინააღმდეგობითაა საკვებ მოთხრობისა და ქალაქის დამოკიდებულებაში: ერთი მხრივ, ადგილი აქვს ქალაქის რომანტიზაციას, ურბანული ხატების რომანტიკულ ტრანსფორმაციებსა და ესთეტიზაციას, მეორე მხრივ კი ქალაქთან, როგორც პირად და საზოგადო მატრავმირებელ სივრცესთან გაუცხოებას.

მთავარი გმირი - რეჟისორი, რომელმაც უარი თქვა კინოს გადაღებაზე, თავის ბინას, რომელიც ქალაქის გულში მდებარეობს, მეგობარს უთმობს რომანტიკული პაემნისთვის, თავად კი თბილისის ქუჩებში, ერთი შეხედვით, შემთხვევითა და უმიზნო ხტიალს იწყებს. ყოველი ადგილი და ყოველი ახალგამოჩენილი პერსონაჟი მოთხრობის გონებაში ახალ რემინისცენციებს ბადებს, ასოციაციათა ახალ ჯაჭვს წამოქმნის და მას წარსულში აბრუნებს, მიზნუმიდგომრივი კავშირის საპოვნელად. მკითხველის თვალწინ იშლება მემატიანის სკრუპულოზურობით, ლამის დოკუმენტურად აღწუსებული თანამედროვე თბილისის უახლესი წარსული, რომელიც ყოველი გმირის პირად ისტორიასთან, ყოველ კონკრეტულ ადგილთან დაკავშირებით ცოცხლდება. ორი ქალაქის ანტინომია - ძველი და ახალი თბილისი, პოსტსაბჭოთა და თანამედროვე ქალაქის ასე შთამბეჭდავად აღწერილი კონტრასტულობა დიდი დამხმარეა ქართული საზოგადოებისთვის, რომელიც თვითგამორკვევისა და თვითშემეცნების გზას ადგას. „სამხრეთულმა სპილომ“ დააკონსერვა და გადაამუშავა პროცესები, რომლებიც ქალაქის ცნობიერებაში ხდებოდა თანამედროვე ეპოქის განსაკუთრებულად რთულ პერიოდში. ასეთი მხატვრული ნაწარმოებების არსებობა უმნიშვნელოვანესია გარდამავალ პერიოდებში, ტრავმული გამოცდილების მიღებისა და გადაამუშავებისთვის, ათწლიულების ერთი და იგივე მოჯადოებული წრის გასარღვევად თვითრეაქციის პირველი ნაბიჯია.

რთული და დაქსაქსული სტრუქტურის მქონე რომანში მთავარი გმირი თითქოს რუკას მიჰყვება - მხოლოდ ქალაქის ცენტრს და ხვდება ადგილებსა და პერსონაჟებს, რომლებთანაც წლებია ემოციური კავშირი აქვს. სივრცეში გადაადგილებასთან ერთად იგი დროშიც გადაადგილდება. ამ მოგზაურობისას, მარშრუტის კვალდაკვალ, გმირი თბილისის პორტრეტს ხატავს. თბილისის გარეგნული იერსახე ამ რომანის აისბერგის წვერია. მთავარი სათქმელი -

ქალაქის კულტურული, ისტორიული, მორალური შრეები წყალში ღრმად არის ჩამჯდარი და ერთი შეხედვით არ ჩანს.

ქიქოძე სათაურიდანვე მიგვანიშნებს, რომ დაფარულ შრეებში ღრმად ჩასვლას, ერთგვარ არქეოლოგიურ გათხრებს აპირებს. მან ქალაქისა და საკუთარ წარსულში უნდა იმოგზაუროს და ხელახლა გაიაზროს თბილისისა და მასთან მჭიდროდ დაკავშირებული საკუთარი თავგადასავალი. სამხრეთული სპილო არქეოლოგიური გათხრების შედეგად ნაპოვნი გადაშენებული ცხოველია. თავისი ცხოვრების უძვირფასესი ფოტო მთხრობელს ბავშვობის საუკეთესო და აწ უკვე დაკარგულ მეგობართან სწორედ სამხრეთული სპილოს ფონზე აქვს გადაღებული. სათაური და სპილოს ჩონჩხი მიანიშნებს, რომ წიგნი ღრმა ფენებში, მეხსიერების შრეებში მოგზაურობაზე მოგვითხრობს. სპილოებს გასაოცარი მეხსიერება აქვთ. „სპილოებს ყველაფერი ახსოვთ“. თავის ერთდღიან ოდისეამდე მთავარ გმირს ერთგვარი იდენტიობის კრიზისი აქვს. მან კინოს გადაღებაზე უარი თქვა. ის არის რეჟისორი კინოს გარეშე. ის კინოზე საუბარზეც კი უარს ამბობს. მან ხელახლა უნდა მოძებნოს თავისი წონასწორობის წერტილი და განსაზღვროს თავისი მიკუთვნებულობა ქალაქის მიმართ, თავისი ადგილი ქალაქში. მისი თვითორიენტიაცია ქალაქში სინამდვილეში საკუთარ წარსულსა და აწმყოში თვითორიენტიაციაა. იმ ეტაპზე, როცა მან ოდისეა უნდა დაიწყო, გარე სივრცის მიმართ რეზისტენცია დაკარგული აქვს. წინააღმდეგობას ვეღარ უწევს გარე ფაქტორებს და ამჯობინებს, შინიდან თითქმის აღარ გავიდეს იმ სივრცეში, რომელთანაც ემოციური კავშირები თავისი ნებით ჩაჭრა.

რომანის სამოქმედო არეალი მხოლოდ ქალაქის ცენტრით შემოიფარგლება - ოდისეა იწყება ქიჩილის ქუჩიდან, შემოვიღის ვერას, ვაკეს, ვორონცოვს, მარჯანიშვილს, ელბაქიდის აღმართს და ისევ საწყის წერტილს უბრუნდება. ქალაქის ცენტრი ურბანული ფილოსოფოსებისა და ურბანისტიკის მკვლევართა განსაკუთრებული ყურადღების საგანია. ცნობილი თანამედროვე ურბანისტი, „შემოქმედებითი ქალაქის“ კონცეფციის ავტორი, ჩარლზ ლენდრი, ქალაქის ცენტრს საზოგადოებრივი ცხოვრების კონცენტრაციის მთავარ წერტილად მიიჩნევს და თვლის, რომ ცენტრები ვიტრინების როლს ასრულებს, სადაც გამოფენილია ქალაქის შემოქმედებითი იდეები და კრეატიული იმპულსები. ლენდრის აზრით, ქალაქის ცენტრი არის ნეიტრალური ადგილი, სადაც ერთმანეთს ხვდებიან და გადაიკვეთებიან ქალაქის დანარჩენი ნაწილები; ცენტრი ქმნის წარმოდგენას, რომ მისი მრავალფეროვნება, დატვირთულობა და კულტურული წახნაგები მთელი ქალაქის კულტურულ პოტენციალს წარმოადგენს. მაგრამ ეს წარმოდგენა, რომელსაც ცენტრი ქმნის, ილუზორულია და სინამდვილეში ცენტრი და რეგიონი ურბანულ კონტაქტში ისეთივე ოპოზიციური დიქოტომიაა, როგორც მაღალი კულტურა და მასკულტურა, ადგილობრივი მცხოვრები და ტურისტი [1, 2008] ცენტრალურ თბილისს თანამედროვე მწერლების შემოქმედებაშიც საკვანძო ადგილი უჭირავს. ზოგადად, როგორც აღმოჩნდა, ქართული პოლიტიკა, კულტურა და ეკონომიკა ცენტრალიზაციისკენ არის მიდრეკილი. გამონაკლისი არც მწერლობაა.

პოსტსაბჭოთა გარდამავალ, რადიკალური ცვლილებებისა და განსაკუთრებული ემოციური სიმძაფრის პერიოდში, როდესაც პოლიტიკურმა, კულტურულმა და ეკონომიკურმა კრიზისმა თბილისი სამოქალაქო დაპირისპირებამდე მიიყვანა, ცენტრმა სრულიად განსაკუთრებული როლი ითამაშა. მიტინგებმა - საბჭოთა თბილისისთვის უცხო რყევებმა, რომელმაც ქალაქი ჩვეული რელსებიდან გადაიყვანა, კოლექტიურ მეხსიერებასა თუ ინდივიდუალურ ცნობიერებაში აღბეჭდილი საკრალური ცენტრის - მთავარი გამზირის - ხატი ძალიან დიდი ხნით (დღემდე) აქცია დამანგრეველი პროტესტის სიმბოლოდ. რუსთაველზე გაჯარდნილმა პირველმა ტყვიამ, რომელმაც აგონია და კოლაფსი მოიტანა, ცენტრალურ გამზირს გამოაცალა ის სულიერი ღირებულება და წმინდა, ლამის რელიგიური მნიშვნელობა, რომელიც მას ცოტა ხნით ადრე ეროვნული მოძრაობის მიტინგებმა და შემდეგ ცხრა აპრილის მოვლენებმა მიანიჭა. კრიმინალური გარჩევები, რომელიც ომის შემდგომმა წლებმა მოიტანა, უბნური ნიშნით იყო აღბეჭდილი, თავისებური უბნური სეპარატიზმით, რომელიც გარეუბნებს ნაკლებად შეეხო და ძირითადად, თბილისის ცენტრალური ნაწილი

მოიცვა: ერთმანეთს დაუპირისპირდა ვერის, საბურთალოს, ვაკის კრიმინალური დაჯგუფებები. ამ ყველაფერმა გავლენა იქონია არა მხოლოდ ქალაქის ღირებულებით, არამედ ურბანულ და თვით არქიტექტურულ ქსოვილზეც და სამუდამო დაღად აღიბეჭდა ამ მოვლენების ცოცხლად მომსწრე თაობის ერთობლივ და ინდივიდუალურ მეხსიერებაში. ამიტომაც, 2000 წლიდან მოყოლებული, ქართული ქალაქური რომანი ცენტრის კუთვნილებაა, ქალაქის გულის შვილია. ბოლო წლებში, როცა პრობლემატიკა, ურბანული განვითარების კვალდაკვალ, იცვლება, ცენტრი უკან იხეკს და წინა პლანზე გარეუბანი გადმოდის. არჩილ ქიქოძის უსახელო გმირი კი სულით ხორცამდე ცენტრის შვილია და ამდენად, თბილისური მთავარი, ძირეულად შემაზანზარებელი მოვლენების მეტნაკლებად ობიექტური მოწმე.

ეთნოსიმბოლისტი ენტონი სმითი ტერიტორიულ მიკუთვნილებას საკრალური მნიშვნელობით ხსნის. „თაყვანისცემისა და აღფრთოვანების ადგილების მნიშვნელობას შეიძლება ჩაწვდენინ მხოლოდ განდობილნი, რაც ნიშნავს ნაციის თვითშეგნების მქონე წევრებს“ [2:12] ქიქოძის უსახელო მთხრობელისთვის, მიუხედავად იმისა, რომ იგი მკითხველს ამა თუ იმ ადგილთან დაკავშირებულ მკვიდრულ გამოცდილებებს უზიარებს, მისი ნაცნობი ქუჩები მაინც თაყვანისცემისა და აღფრთოვანების ობიექტია და ამდენად, იგი „განდობილია“, „ნაციის თვითშეგნების მქონე წევრი“, გამოკვეთილი თბილისური იდენტობით, ტერიტორიული მიკუთვნილებით.

2016 წლის თბილისიდან მთხრობელი წარსულში მოგზაურობს, იხსენებს 90-იან წლებს, გადადის საბჭოთა საქართველოში და მეხსიერებით 30-იანი წლების რეპრესიებამდე ჩადის.

რომანი მთავარი გმირისა და მისი საუკეთესო მეგობრის საერთო მოგონებით იწყება. მთხრობელი მათ მოზარდობას იხსენებს, საბჭოთა კავშირის დაშლისშემდგომ, დამოუკიდებლობის პირველ პერიოდს, როცა ერთხელ, გამთენიისას, საროსკიპოდან გამოსვლები, ორთაჭალჭესში გვამის ამოთრევის პროცესს შეესწრნენ. ეს მოგონება სამი წინადადებით საუკეთესოდ გადმოსცემს იმ პერიოდის უიმედობას, უმოქმედობას, ინსტიტუციების მოშლას. ირკვევა, რომ ორთაჭალჭესში გვამების აღმოჩენა - მასობრივი თვითმკვლელობები - უცხო არ არის. ეს ტოქსიკური გარემოდან თავის დაღწევის გზაა. ხშირია მკვლელობებიც, გადაადგებული გვამებიც - არეული დროა. თავდაპირველად ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ პოლიციელები გვამის ამოთრევას ცდილობენ, მაგრამ სინამდვილეში საქმე სულ სხვაგვარადაა.

პირველი პერსონაჟი, რომელიც ხეტიალის დასაწყისში ვერის ბაღში ხვდება მთხრობელს, ლეოა, ყოფილი „მკვლელი ბიჭი“, 90-იანების თბილისის ტიპური, სტერეოტიპული სახე, ახლა, ახალ ეპოქაში კი სამხრეთული სპილოსავით გადაშენების პირას მყოფი სახეობა. ლეო ციხიდან სულ ახლახან გამოსულა. მისი ცხოვრების ტრაგედია იმაში მდგომარეობს, რომ თავისუფლებაზე გამოსულს სულ სხვა ქალაქი დახვდა - ქალაქი, რომელმაც არა მხოლოდ გარეგნული იერსახე იცვალა, მისი ღირებულებათა სისტემაც ჩამოიშალა და სრულიად ახლიდან აეწყო, მორალური კატეგორიები თავიდან გადალაგდა.

თბილისი კრონოსია, რომელიც ჭამს თავის შვილებს. სამოქალაქო ომი არავის ინდობს, შეუძლებელია, მისგან უნაკლოდ და უტრავოდ გამოძვრე. სწორედ სამოქალაქო ომის გამოა, რომ თანამედროვე საზოგადოებას და განსაკუთრებით დედაქალაქს უფრო მეტი ძალისხმევა ეხარჯება არა საბჭოთა და კოლონიური, არამედ პოსტსაბჭოთა ტრავმებისგან გათავისუფლებაზე. ომებმა და განსაკუთრებით თბილისის ომმა იმდენად მკვეთრი ცვლილებები გამოიწვია და იმდენად დიდი კვალი დაატყო ადამიანთა ყოველდღიურობას, იმდენად ამოაყირავა ღირებულებათა სისტემა და გადააფასა მანამდე წყალგაუვალ ჭეშმარიტებებად მიჩნეული დათქმები, რომ ქალაქმა ჯერ კიდევ ვერ მოახერხა ცნობიერების ადაპტაცია და ახალი ეპოქის მოთხოვნებზე მორგება, რადგანაც წარსულის ტრავმები აქვს გადასაზრებელი.

ქიქოძის „სამხრეთული სპილო“ საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა ურბანული აზროვნების რეკონსტრუქციაა. ვერის ბაღში დაბადებული მოგონებები დომინოს ეფექტით მოქმედებს და პერსონაჟის ცნობიერებასა და მეხსიერებაში ძვრებს იწვევს. ამ ძვრებს ვეღარაფერი შეაჩერებს, რეჟისორმა თვალი უნდა გაუსწოროს წარსულის გამოცდილებას და ამ

გამოცდილების პრიზმაში გამოატაროს რეალური მოვლენები, რომლებმაც ქალაქის ცხოვრებას მდინარეება შეუცვალა და მისი განვითარების ვიქტორის ცვლილება გამოიწვია.

ქიქომის აღწერილი თბილისი პანორამულია, პეიზაჟურია, თითქოს გაცოცხლებული რუკაა. მთხრობელი სკრუპულოზურად, დეტალებისადმი ლამის მანიაკალური ჩაკირკიტებით აღწერს თავის სამომრავო მარშრუტს. ფილარმონიასთან გმირი კაფეში შედის და იქიდან გამოსული, ვერას კეკელიძისკენ გაუყვება. „სამხრეთულ სპილოს“ ჰიბრიდული განწყობები ახასიათებს. თუ კეკელიძისკენ სვლამდე ნგრევის დისკურსი სჭარბობდა და თბილისი ომისა და 90-იანების კრიზისისშემდგომი ტრავმული მხატვრული სივრცე იყო, ამ სვლისას ვხედავთ ქალაქის გარომანტიკულებასა და ესთეტიზაციას. ამ სვლისას თავს იჩენს თბილისის კოლორიტული სული, ჯერ კიდევ ცარისტული პერიოდიდან გაკულტებული „გოლოვინის პროსპექტზე გასეირნება“ და უამრავი ნაცნობ-მეგობრის შემთხვევით ნახვა, როგორც ურბანული კულტურის ნაწილი და აუცილებელი აქტივობა, როგორც სოციალიზაციის გზა.

თბილისური მსოფლმხედველობისა და ცხოვრების წესისთვის საბჭოთა კავშირის დანგრევიდან მოყოლებული, ყოველთვის დამახასიათებელი იყო ცხოვრების ყველა სფეროს პოლიტიზირება, ბელადომანიისკენ მიდრეკილება და პოლიტიკურ ნიადაგზე აღმოცენებული შუღლი. შეიძლება ითქვას, რომ თბილისის მთელი უახლესი ისტორია, თავისი მიტინგების ქრონოტოპით, ამ შუღლის ისტორიაა. უბნური - ანუ ტერიტორიული კუთვნილება და პოლიტიკური მიკუთვნილებლობა ყოველთვის განსაზღვრავდა თბილისის მცხოვრებთა არა მხოლოდ პოლიტიკურ, არამედ სოციალურ და კულტურულ მიკუთვნილებობას ამა თუ იმ ჯგუფთან. მოქალაქეების იდენტობას. ქიქომის მიზანია, აღწახსოს თბილისთან დაკავშირებული ყველა თავისებურება, ამიტომაც ვერც ამ ყველა სფეროს პოლიტიზირებას უკლის გვირდს და თავისი წარმოსახვითი „გათხრების“ დროს ოსტატურად ავლინს ამ კიდევ ერთ შრეს შემთხვევით შეხვედრილ ყოფილ ლექტორთან საუბრისას.

წარსული დროიდან, „დაკარგული თაობისა“ და დამსხვრეული ოცნებების პრობლემებიდან აკტორი ისევე თანამედროვე თბილისზე ინაცვლებს. თხრობაში ისევე შემოდის ჰიბრიდული განწყობები. ქიქომის ორ თბილისს ერთმანეთისგან თითქმის ოცი წელი აშორებს და მათ პრობლემატიკას ერთმანეთთან პარალელური წრფეებივით აღარაფერი აქვთ გადამკვეთი. მთავარი ურბანული პრობლემა თანამედროვე თბილისში ის პრობლემაა, რომელზეც ოციოდე წლის წინ წარმოდგინაც არ ექნებოდათ ქალაქის მცხოვრებლებს. „გამძლეობით საესა ქოჩა. მანქანები და სიგნალები - კიდევ უფრო მეტი. სატრანსპორტო კოლაფსი. თბილისი მანქანებს ვეღარ იტყვს“ [3:64]

საგზაო კოლაფსთან და ჰაერის დაბინძურებასთან ერთად თანამედროვე თბილისის კიდევ ერთი მთავარი პრობლემა უკანონო და უკონტროლო განაშენიანებაა, რომელმაც დედაქალაქი 2015 წელს ბუნებრივ კატასტროფამდე მიიყვანა, მდინარე ვერე ამოხეთქა, ქალაქი წალეკა და დიდი მსხვერპლი მოიტანა. „სამხრეთული სპილოს“ მთხრობელი, რომელმაც ერთგვარად თანამედროვე თბილისის ქამთაღმწერის როლი იკისრა, რასაკვირველია, არც იმ მოვლენას უკლის გვირდს, რომელმაც უდიდესი გავლენა მოახდინა დედაქალაქის ცხოვრებაზე და შეცვალა არა მხოლოდ ლანდშაფტი, არამედ ცნობიერება, აამაღლა ეკოლოგიურ საკითხებზე სენსიტიურობა და ქალაქის მზერა მიაპყრო ურბანულ პრობლემებს, ვიქტორი გადმოიტანა პოლიტიკიდან და სოციალური პრობლემებიდან. „თითქმის ერთი წელია თბილისის წყალდიდობის მერე გასული. კატასტროფის მეორე დილით ძალთან ერთად მოვიდა აქ, ზუსტად ეს გზა გამოვიარეთ, რაც დღეს... კიდევ ტელევიზორში გაგონილი ფრაზა მიტრიალებდა თავში: „მაიმუნებმა ცურვა არ იციან...“ [3:81].

2015 წლის წყალდიდობამ სოლიდარობის სრულიად ახლებური პარადიგმა წარმოშვა - სოლიდარობის ცნების გადააზრება გამოიწვია. მძიმე წარსულმა, საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა კონტექსტმა, კოლონიურმა და პოსტკოლონიურმა სინდრომმა სოლიდარობის აქტებს თბილისში მნიშვნელობა გამოაცალა. ცხრა აპრილის შემდეგ მასობრივი სოლიდარობის მაგალითი მიტინგებით ახანზარებულ ქალაქს არ ჰქონია, 2015 წლამდე. წყალდიდობამ კი

ქალაქში საერთო, სამოქალაქო სოლიდარობის, ერთმანეთსა და გარემოზე ზრუნვის უპრეცედენტო მუხტი და გამოცდილება შემოიჭანა და ამ გამოცდილებამ ბოლო ხუთწლეულში ბევრი რამ შეცვალა ქალაქისა და ქალაქელების ურთიერთდამოკიდებულებაში.

ქალაქი ცოცხალი ორგანიზმია. მის არქიტექტურულ და მენტალურ არქიტექტონიკაზე გავლენას ახდენს ყველა მოვლენა, იქნება ეს სოციალური, პოლიტიკური, კულტურული თუ ეკონომიკური. მზარდი ქალაქის სოციალური გავლენა მის მოქალაქეებზე გარდაუვალი პროცესია.

„რამდენი ხანი უნდა იცხოვრო ქალაქში, რომ ის შენი გახდეს?“ - კითხულობს მთხრობელი და მის მიერ აწყობილი ამბების ჯაჭვიდან ცხადი ხდება, რომ ამისთვის ზოგჯერ ერთი დღიც საკმარისია. პერსონაჟებისა და სამოქმედო სივრცის ურთიერთმიმართება წინააღმდეგობრივია - ისინი ზოგჯერ განიზიდებიან მშობლიური ქალაქის აპათიურობისგან, მაგრამ ყოველთვის უბრუნდებიან მას, როგორც წონასწორობის ერთადერთ შესაძლო წერტილს.

ქალაქი რთული ქსოვილია. მე-19 საუკუნის ბოლოდან მოყოლებული, რაც კულტურამ დატოვა პასტორალური ყოფა, უარი თქვა სოფლურ იდილიაზე და ცივ, ხალხმრავალ, ბინძურ ქალაქს მიაშურა, ეს წამოსვლის აქტი ხელოვნებაში გაიგივდა ედემის დატოვებასთან. ედემის დატოვების შემდეგ კი ადამიანს გადარჩენისთვის ბრძოლა უწევს თავის გარემოში, მაგრამ როდესაც ეს გარემო მეტისმეტად მძიმე ტრავმული გამოცდილებითაა აღბეჭდილი და გარემოსადმი რეზისტენტობა იკლებს, ინდივიდები ხშირად თავის მიკროსოციალურ გარემოში, ერთგვარ ნიჟარაში შეძვრომას ამჯობინებენ. ეს სხვა არაფერია, თუ არა ფსიქიკის დაცვითი რეაქცია. ამგვარი „თავის გაყინვა“ თბილისის მთელმა თაობამ გამოიარა. „სამხრეთული სპილო“ სწორედ მათი გაცოცხლების მცდელობაა.

ლიტერატურა:

1. ლენდრი ბ. (2008): The Creative Cities. Routledge. New York
2. სმითი ე. (2009): Ethno-Symbolism and Nationalism. Routledge. New York
3. ქიქოძე ა. (2016): სამხრეთული სპილო. ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა. თბილისი;

Mariam Korinteli
Batumi Shota Rustaveli State University

Representation of the city in Archil Kikodze's novel "Southern elephant"

Abstract

The paper analyzes the literary-linguistic-stylistic vicissitudes of the novel by Georgian writer Archil Kikodze.